

Laserkeilaus

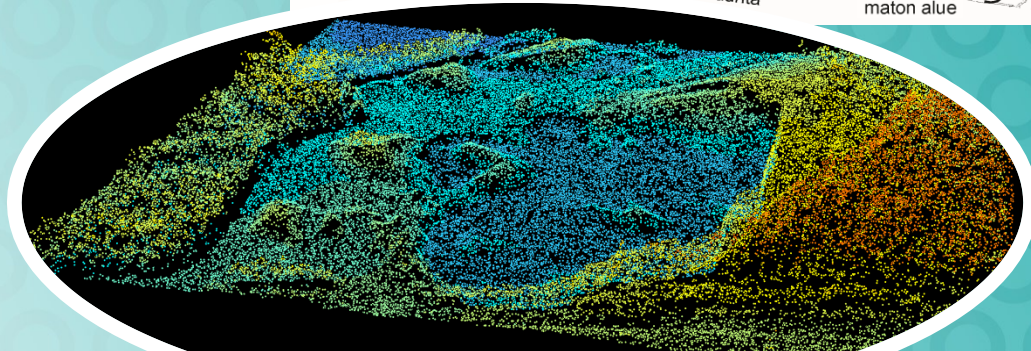
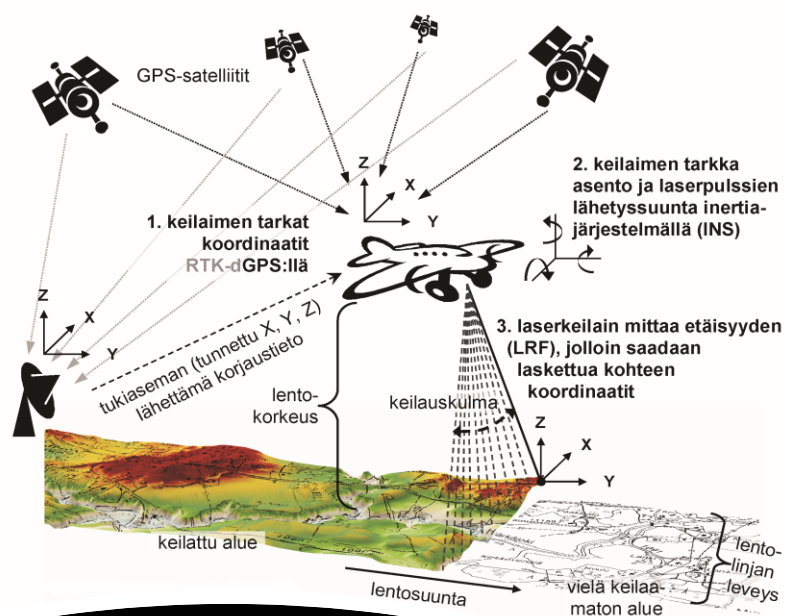
– uusia mahdollisuuksia
ympäristön seurantaan

YMPÄRISTÖTIETO

EILEN, TÄNÄÄN, HUOMENNA

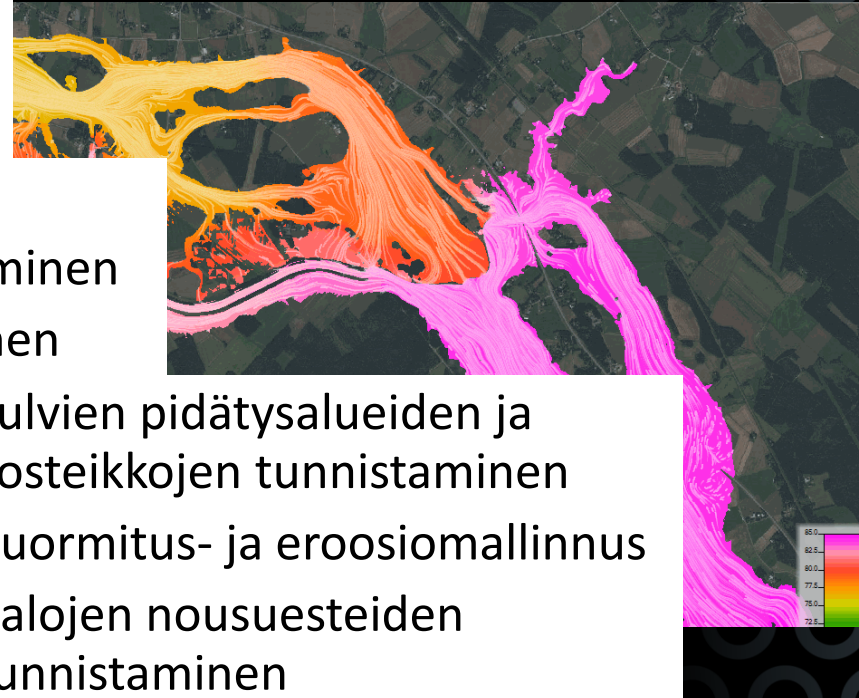
16.5.2019

Mikko Sane, SYKE/Vesikeskus
Pekka Härmä ja Riitta Teiniranta
SYKE/Tietokeskus

Korkeusmallilla (KM2) ollut monipuolisia käyttötarkoituksia

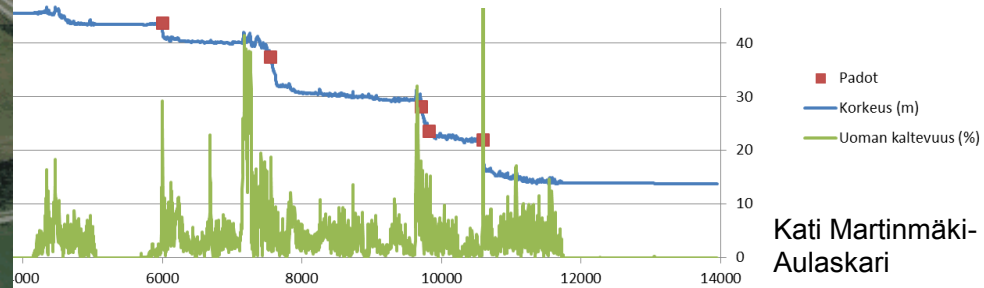
- Tulva-alueiden mallintaminen
- Virtausreittien ja valuma-alueiden määrittäminen
- Pohjavesien muodostumisalueiden rajaaminen

- Tulvien pidätysalueiden ja kosteikkojen tunnistaminen
- Kuormitus- ja eroosiomallinnus
- Kalojen noususteiden tunnistaminen

Pituusleikkaus uomaverkostosta (ranta10) ja KM2:sta
Mankinjoki Perälänjärvestä Loojärveen

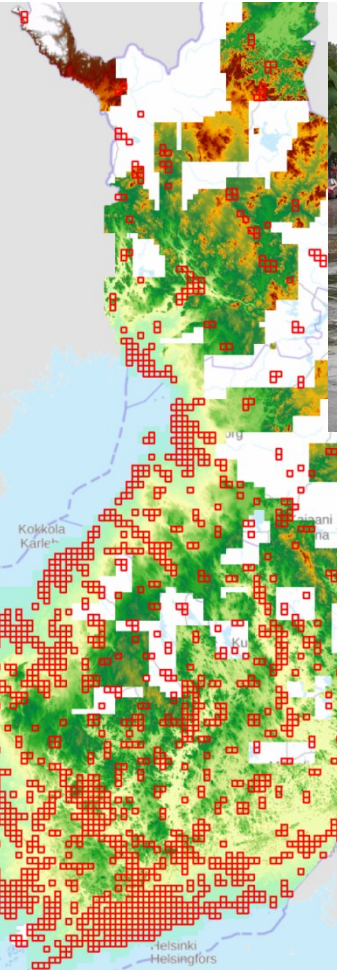
Kati Martinmäki-Aulaskari

Nyt myös hulevesitulvariskit kartoitettu KM2:n avulla...

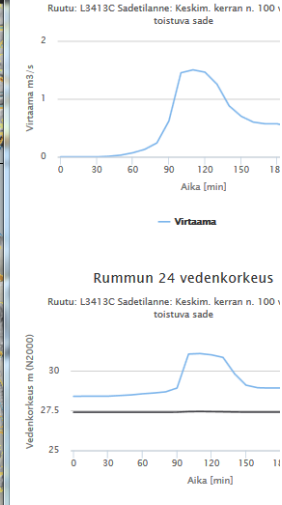
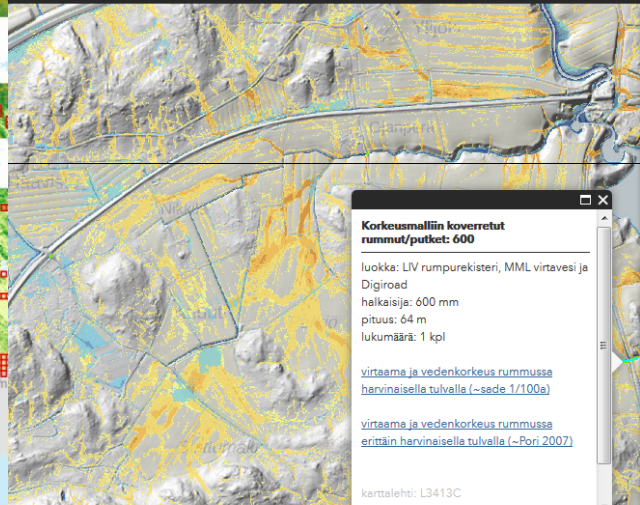
- **Pintavaluntamallinnus** lähes kaikille Suomen taajama-alueille
- Esitetty karttapalvelussa, jonka on ottanut käyttöön **200 kuntaa ja 15 pelastuslaitosta**
- Mallia on hyödynnetty myös tulva-**vaikutusarvioissa** (uudet rakennetut alueet, luontopohjaiset ratkaisut)

www.ymparisto.fi/hulevesitulvat

www.ymparisto.fi/tulvakartat

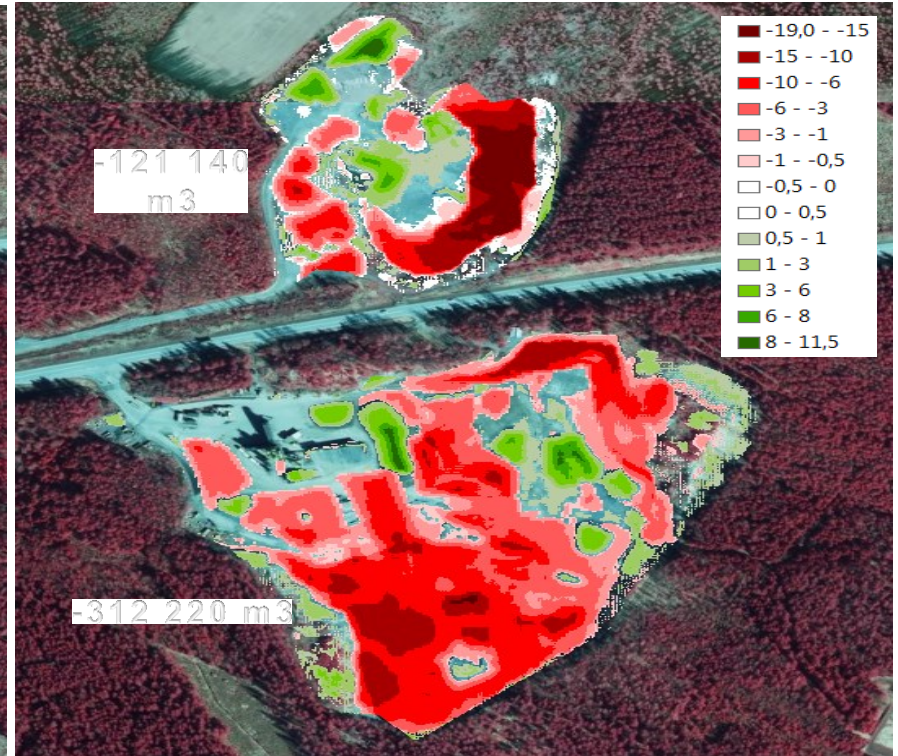

Taustakartta:
Maanmittauslaitos
Rummun 24 virtaama

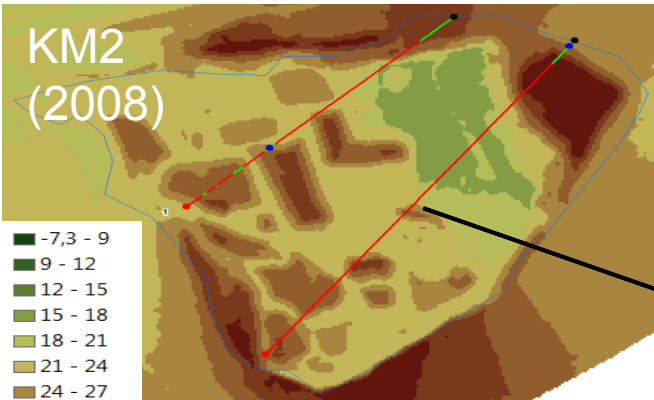
Maa-aineksen oton seuranta

- Luvanvaraista toimintaa: toiminnanharjoittaja ilmoittaa, kunta valvoo, ELYt&SYKE ylläpitävät tietojärjestelmää
- Pilottitutkimuksen mukaan **laserkeilaus soveltuisi ottamisen seurantaan** → **maa-aineisten kestävä käyttö**

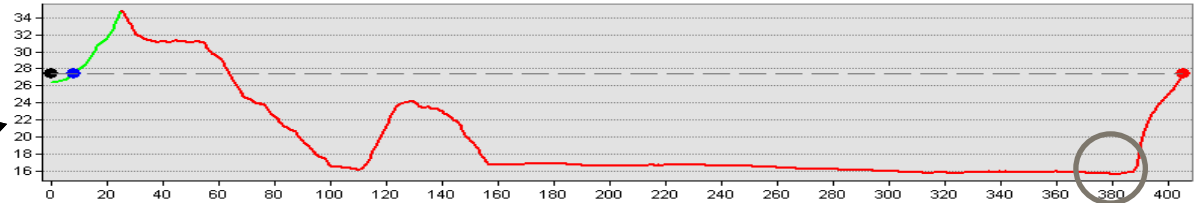
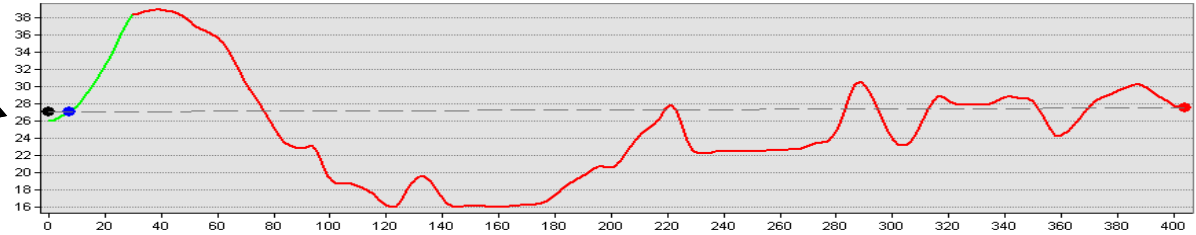

Maanpinnan korkeuden muutos metreinä 2008 ja 2018 välillä. Maa-aineksen tilavuuden muutos kuutiometreinä.

Profiilikuvien vertailua eteläiseltä (alue 1) sorakuopalta

Korkeusmalli (m)

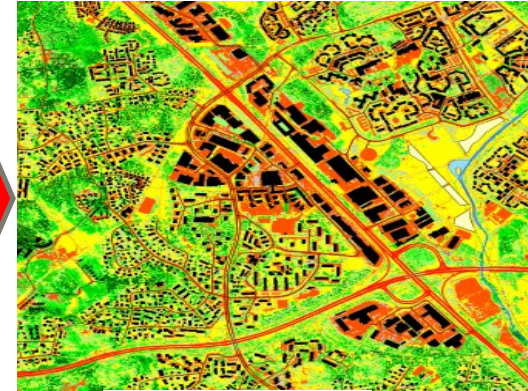
Alin kohta sorakuopassa (=alin ottotaso)
- Alin taso määrätty maa-ainesottoluvassa
(pohjaveden suojeleu)

Yksiköt
ovat
metrejä

Laserpistepilvestä uusia mahdollisuuksia

Uusi tarkka maanpeiteaineisto

- Maankäytön suunnitteluun ja seurantaan
- Voitaisiin tuottaa yhdistämällä laserkeilaus muihin tietolähteisiin
  - Laserkeilaus: puuston/pensaiden peittämä alue (DSM)
  - Satelliittikuvat (VHR) / ilmakuvat: veden läpäisemättömyysaste, kasvillisuusindeksi (NDVI)
  - Maastotietokanta: vedet, rakennukset, tiet ym.

Maanpeite

- Rakennukset
- Paljas maa (DSM < 30 cm)
- Kasvipeite (DSM < 30 cm)
- Pensaat / Puusto (DSM)
  - 0.3 - 5 m
  - 5-10 m
  - 10-15 m
  - Jne

Vesi

Luonnon tilan seuranta ja luontotyyppien kartoitus

● Miksi?

- Luonnon monimuotoisuuden suojele
- Luontotyyppien esiintyminen ja niiden tilan seuranta
  - Useasta luontotyypistä ei ole kattavaa tietoa nykytilasta ja muutoksista, esim. tulvametsien ja metsäluhtien tunnistaminen (uusi METSO-hanke käynnistynyt)

● Mitä uutta laserkeilauksella?

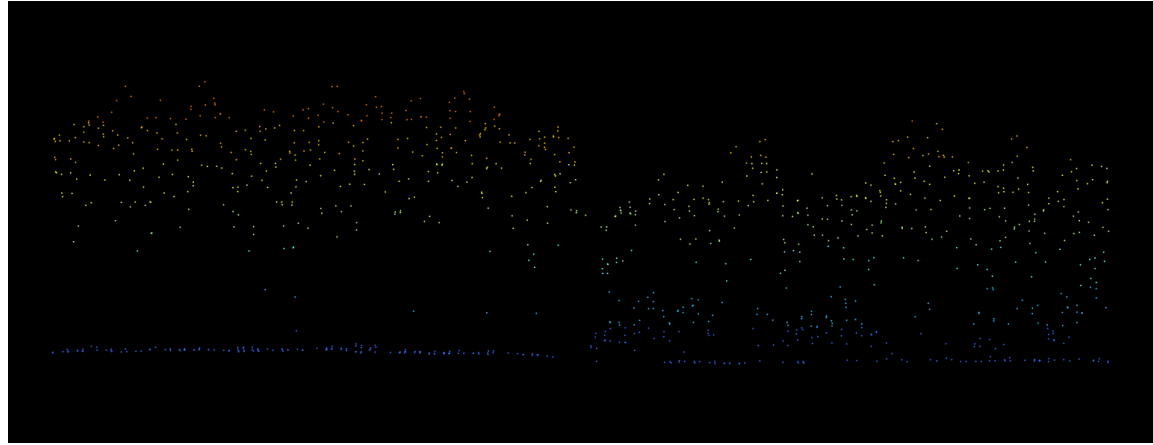
- Kasvillisuuden/puuston pituus, tiheys ja 3D-rakenne
- Keilausohjelman myötä tietoa muutoksista
  - Umpeenkasvu, pensoittuminen (perinnebiotoopit, merenrantaniityt, hiekkarannat, suot, ...)
→ ennallistamisen kohdentaminen ja sen vaikuttavuus
  - Ilmastonmuutoksen vaikutus (metsänraja, palsasuot, tunturimittareiden aiheuttamat metsätuhot, ...)

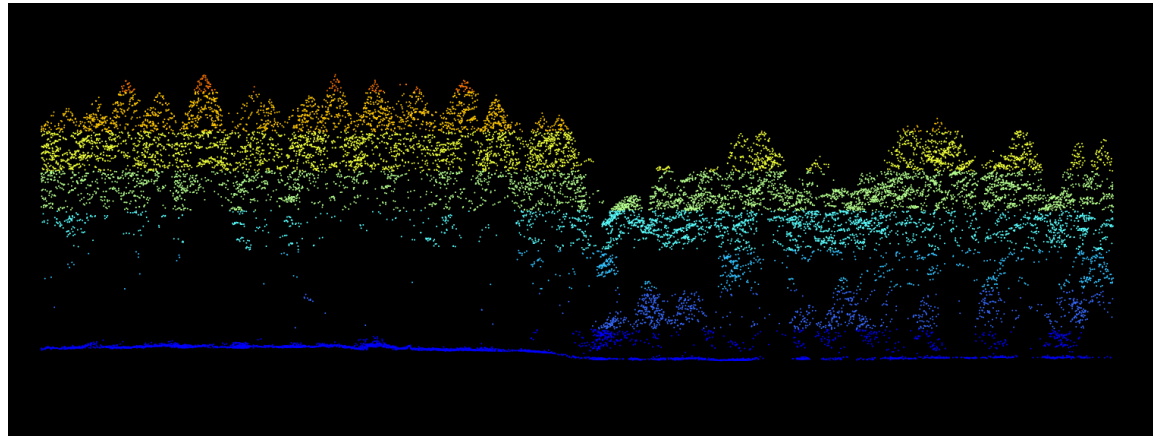
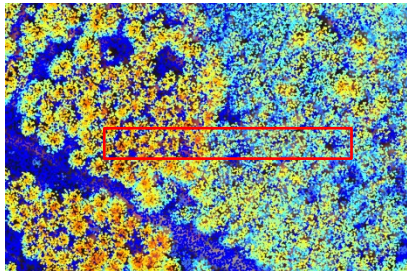
Kuva:
Krister
Karttunen

Porin testikeilaukset 2018 – profiilit metsästä

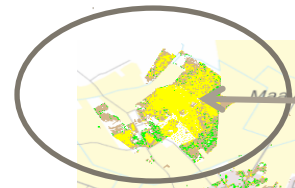
Kevätkeilaus
0.5 p/m²
- vastaa nykyistä
keilausohjelmaa

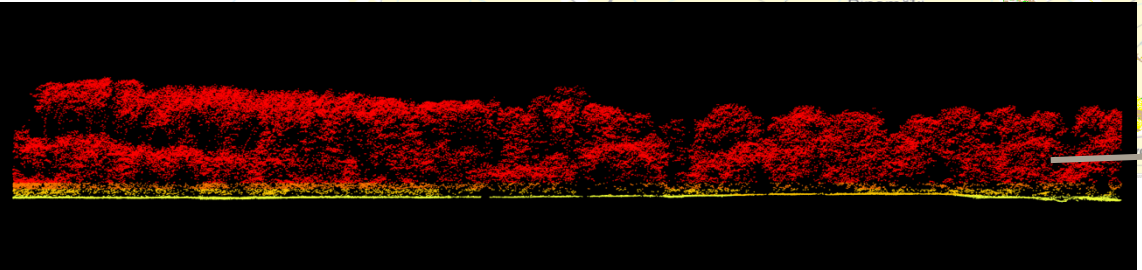
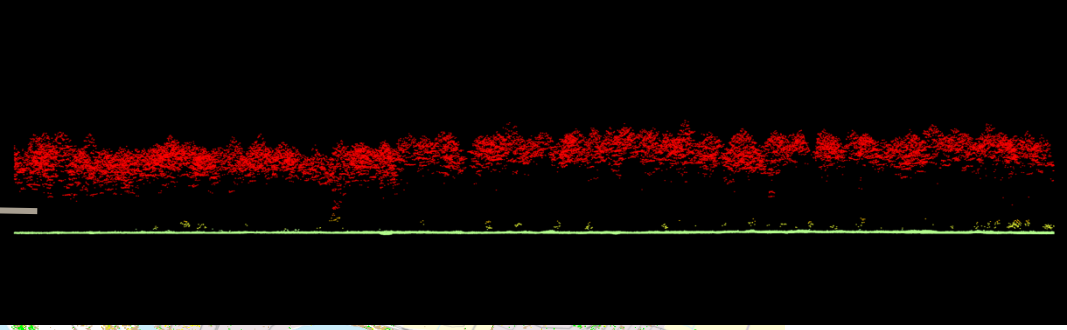
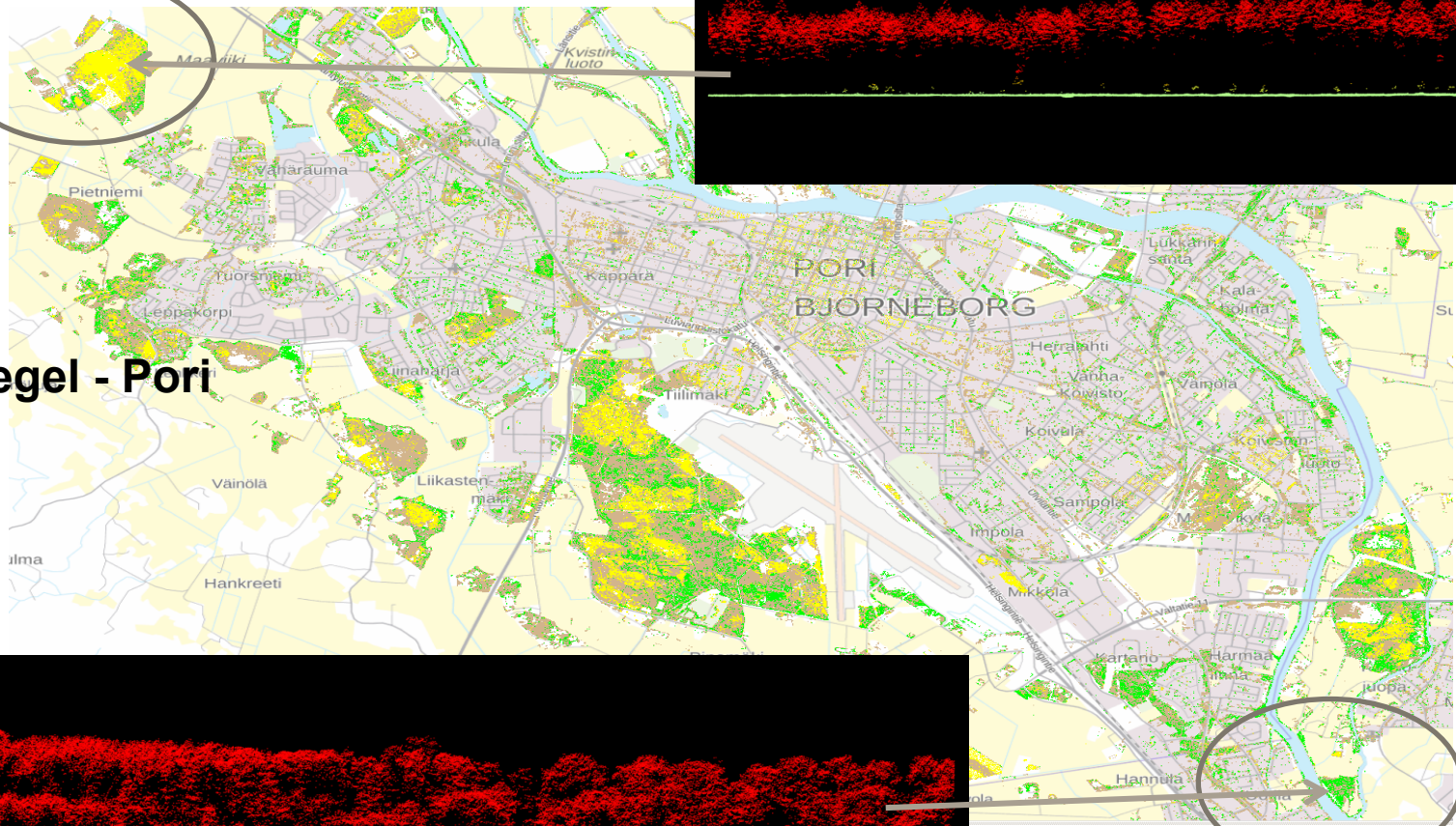
Riegel
8 p/m²
- 2020 alkaen ?

Riegel - Pori

Laserpistepilvestä uusia mahdollisuuksia

- Jo nykyiset laserkeilausaineistot mahdollistavat paljon enemmän kuin mihin niitä on tähän mennessä käytetty
- Suunnitellun laserkeilausohjelma 2020 →
  - Päivityssykli lyhentyy, aineistojen **ajantasaisuus** parantuu
  - Pistetiheys kasvaa, **tarkempaa** tietoa, uusia käyttötapauksia
  - Mahdollistaa **kustannustehokkaita** ympäristöseurantoja
  - **Datan määrä** kasvaa moninkertaiseksi, **laskentatehoa** tarvitaan yhä enemmän
- *Miten sinä voisit työssäsi hyödyntää aineistoja?*

Kiitos!

Ivalon tulvavaarakartta (~1/1000a)
www.ymparisto.fi/tulvakartat